

تذکر : پاسخ سوالات به صورت خوانا و خوش خط در پاسخ برگ نوشته شود.

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)

1- متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. (۲)

«گفت: بونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو سه روز، بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد. من بازگشتم و این چه رفت، با بونصر بگفتم. سخت شاد شد و سجده شکر کرد خدای را بر سلامت امیر و نامه نبشته آمد.»

الف) «را» در جمله «بونصر را بگوی» چه نوع «رای» است؟

ب) کدام جمله در این نوشته، به صورت مجهول به کار رفته است؟ آن را بیابید و به یک جمله معلوم تبدیل کنید.

پ) در این نوشته، کدام واژه نقش تبعی دارد؟ نوع نقش تبعی را بنویسید.

ت) نقش واژه‌های مشخص شده زیر را بنویسید.

2- واژه «سید» را در دو جمله مختلف به کار ببرید. به شکلی که در یک جمله شاخص و در جمله دوم هسته گروه اسمی

باشد. (۱)

3- معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. (۱/۵)

الف) برو؛ اگر به طوع نیاید، به اکراه. برگیر و بیاور

ب) خدا داند چه افسرها که رفته

پ) نعره های درهم شترهای حامل زنبورک با آهنگ شیپورها در می آمیخت.

ت) در پی آس القصه در آن مرغزار رفت بر این قاعده روزی سه چار

ث) وقتی از خانه خاله ام بازمی گشتم، قوز می کردم و لگه می دویدم

ج) برو شیر درنده باش ای دغل

4- نادری های املائی را در نمونه های زیر بیابید و درست آن ها را بنویسید. (۱)

الف) به رود سند میغلطید برهم ز امواج گران، کوه از پی کوه

ب) تا خویشان را ضیعتکی هلال خرنند و فراختر بتوانند زیست و ما حق این نعمت تندرستی که باز یافتیم، لختی

گذارده باشیم.

پ) چون یاران مولانا به آزار شمس برخاستند، شمس، ناگزیر دل از قونیه برکند و عظم کرد که دیگر بدان شهر

پرغوغا باز نیاید

5- املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (۵/۰)

الف) از لحاظ آشنایی با ادبیات، سعدی برای من به منزله شیر (آقوز - آغوز) بود برای طفل.

ب) سپیده فردای گنجه با نهیب و (صفیر - سفیر) گلوله های توپ روس باز شد

6- با توجه به سروده زیر، جدول را کامل کنید. (۱)

سرنشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد

ترکیب وصفی	هسته	ترکیب اضافی	وابسته

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

7- نوشته زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. (۱)

«من در آن اتاق کوچک و تاریک با او آشنا شدم؛ نظیر همان حجره‌هایی که خود سعدی در آن‌ها نشسته و شعرهایش را گفته بود. خاله ام می‌خواند و در حد ادراک خود معنی می‌کرد، قصه‌ها را ساده می‌نمود. این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچکس شبیه نباشد.»

الف) در این نوشته، یک تشبیه بیابید؛ سپس ادات تشبیه و مشبه به آن را نشان دهید

ب) کدام قسمت از نوشته آورده شده، به ویژگی سهل ممتنع بودن سبک سعدی اشاره دارد؟

8- هر یک از آرایه‌های زیر را در جای مناسب خود در جدول زیر قرار دهید (یک آرایه اضافه است). (۲)

تشبیه - حس آمیزی - کنایه - متناقض نما - جناس

الف) بگیر ای جوان دست درویش پیر / نه خود را بیفکن که دستم بگیر	
ب) چون کار به خلقت آدم رسید، گفت: خانه آب و گل آدم من می‌سازم	
پ) کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه	
ت) همی رفت پیش اندرون مرد گرد / جهانی بر او انجمن شد، نه خرد	

۹- بیت زهای زیر را کامل کنید. (۲)

الف) ..... آن گفتنت که «بیش مرانجام» آرزوست

ب) زاغ چو دید آن ره و رفتار را .....

پ) ای آفتاب حُسن برون آدمی ز ابر .....

ت) ..... شاهد آن روضه فیروزه فام

پ) قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۰- در نمونه‌های زیر، مقصود از بخش‌های مشخص شده چیست؟ (۵/۱)

الف) در آن دریای خون، در قُرس خورشید / غروب آفتاب خویشتن دید

ب) هیچ حفره‌ای از حفره‌های زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد .

۱۱- مفهوم هر یک از متون زیر را بنویسید. (۱)

الف) روسها مثل مور و ملخ در پهنه شهر برانگنده شدند.

ب) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست

دلتلود از ایلکیشن بادرس که خون همتانند بی مغزو پوست

۱۲- سروده زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید: (۱)

می‌گفت، گرفته حلقه در بر
گویند ز عشق کن جدایی
پرورده عشق شد سرشتم
کز عشق به غایتی رسانم
کامروز منم چو حلقه بر در
این نیست طریق آشنایی
جز عشق مباد سرنوشتم
کاو ماند اگر چه من نمانم

الف) مفهوم کنایی «چون حلقه بر در بودن» چیست؟

ب) از نظر مجنون، غایت و نهایت عشق چیست؟

۱۳- بیت «از شبنم عشق، خاک آدم گل شد / صد فتنه و شور در جهان حاصل شد» به چه موضوعی اشاره دارد؟ (۵/)

۱۴- با توجه به متن «جنگ با افکار پوسیده، دشوارتر از جنگ رو در روی جبهه هاست. لازمه حضور و مبارزه در هر دو جبهه، عشق است. با این تفاوت که در جبهه بیرون، شجاعت کارسازتر است و در این یک، درایت.

«نویسنده کدام نوع جنگ را دشوارتر می‌داند؟ چرا؟ (۱)

۱۵- سروده‌ها و نوشته‌های زیر را بخوانید و به فارسی روان معنی کنید.

الف) نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست (۵/)

ب) از قضای آمده، امیر کشتی‌ها بخواست و ناوی ده بیاوردند (۵/)

پ) ما به فلک بوده ایم یار ملک بوده ایم (۵/)

ت) خاله ام نمی‌دانست کجا ریشه بدواند (۵/)

ث) و اگر حق، تعالی، را با این قالب، سر و کاری خواهد بود، در این موضع تواند بود (۱)

ج) گو، یارب از این گزاف کاری / توفیق دهم به رستگاری (۵/)

چ) خیال تازه ای در خواب می‌دید (۵/)

موفق باشید بپرانوند

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)

1- متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. (۲)

الف) رای حرف اضافه

ب) نامه نبشته آمد. امیر نامه را نوشت.

پ) تب: معطوف

ت) نقش واژه های مشخص شده زیر را بنویسید .

شاد: مسند
تمامی: قید

۲- سید احمد دیروز در جلسه سخنرانی کردند. (شاخص)

- امام حسین (ع) سید شهدای کربلاست. (هسته)

3- معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید . (۱/۵)

الف) اکراه: بی میلی

ب) افسر: تاج

پ) زنبورک: نوعی توپ جنگی

ت) مرغزار: چمنزار

ث) لکه: حالتی بین راه رفتن و دویدن

ج) دغل: فریب کار

4- نادرستی های املایی را در نمونه های زیر بیابید و درست آنها را بنویسید. (۱)

الف) می غلتید

ب) حلال تر - گزارده باشیم

پ) عزم

5- املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (۱/۵)

الف) آغوز

ب) صفیر

6- با توجه به سروده زیر، جدول را کامل کنید. (۱)

ترکیب وصفی	هسته	ترکیب اضافی	وابسته
یک قطره	قطره	سرنشتر عشق-نامش	عشق-ش

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

7- نوشته زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. (۱)

الف) نظیر همان حجره ها

ب) «این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچکس شبیه نباشد.»

8- هر یک از آرایه های زیر را در جای مناسب خود در جدول زیر قرار دهید (یک آرایه اضافه است.) (۲)
تشبیه - حس آمیزی - کنایه - متناقض نما - جناس

کنایه	الف) بگیر ای جوان دست درویش پیر/ نه خود را بیفکن که دستم بگیر
تشبیه	ب) چون کار به خلقت آدم رسید، گفت: خانه آب و گل آدم من می سازم
متناقض نما	پ) کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه
جناس	ت) همی رفت پیش اندرون مرد گرد/ جهانی بر او انجمن شد، نه خرد

۹- بیت زهای زیر را کامل کنید. (۲)

الف) گفتمی ز ناز بیش مرنجان مرا برو
ب) آن کشش و جنبش هموار را
پ) کان چهره مشعشع تابانم آرزوست
ت) نادره کبکی به جمال تمام
پ) قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۰- در نمونه های زیر، مقصود از بخش های مشخص شده چیست؟ (۵/)

الف) سرخی آسمان هنگام غروب خورشید
ب) مشکل-آداب و رسوم - موضوع

۱۱- مفهوم هر یک از متون زیر را بنویسید. (۱)

الف) تعداد زیاد سپاهیان روس
ب) بخشش به دیگران

۱۲- سروده زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید: (۱)

الف) متوسل شدن

ب) این که عاشق به خاطر معشوق جان خود را فدا کند

۱۳- دل انسان حاصل ترکیب روح خداوندی و عشق است. (۵/)

۱۴- جنگ با افکار پوسیده دشوار تر است زیرا تغییر نگرش و اعتقاد کار بسیار دشواری است (۱)

۱۵- سروده ها و نوشته های زیر را بخوانید و به فارسی روان معنی کنید .

الف) نه بیگانه و نه آشنا از او غمخواری نکرد (۵/)

ب) اتفاقا امیر طلب قایق کرد و ده قایق کوچک آوردند. (۵/)

پ) ما در بارگاه خداوند بودیم و جایگاهی والا داشتیم. (۵/)

ت) خاله ام نمی دانست کجا ساکن شود. (۵/)

ث) و اگر خداوند را با این جسم انسان سر و کاری باشد ، از ناحیه دل او خواهد بود. (۱)

ج) بگو، خداوند از این کار بیهوده رها کن و کمکم کن تا رستگار شوم (۵/)

چ) فکر تازه ای به سرش زد. (۵/)